

SIKIYÖNETİM MAHKEMESİNDE SAVUNMA

Seçim konuşmalarından dolayı 142. maddeden açılan davanın duruşmasındaki ifade, 25 Mart 1980.

İddianamede, 14 Ekim 1979 günlü Kısmi Senato ve Milletvekili Seçimlerine ilişkin olarak Türkiye Radyo ve Televizyonu'ndan yaptığım konuşmalar nedeniyle, TCK'nun 142/1-3. maddelerini ihlal ettiğim iddia edilmektedir.

Yaptığım konuşmalar, iddianamede de belirtildiği gibi, seçim konuşmalarıdır. Bu konuşmalarım, Anayasa'nın tanıdığı demokratik hak ve özgürlükler çerçevesindedir.

İddianame, her şeyden önce, Anayasa'mızın tanıdığı hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmaya mahiyettedir. Anayasa'nın 2, 4, 11, 12, 20, 21 ve 33. maddelerine açıkça ters düşmektedir.

Yine iddianamenin mantığı hukuk kuralları ile de çelişmektedir. Bir konuşmada tek tek cümleler ve cümle parçacıkları alınarak suçlama yoluna gidilemez. Konuşmanın tümü, tümünde kastedilen amaç, ancak suçlamaya kaynak olabilir. İddianamaya alınan cümle ve cümleciklerde dahi TCK'nun 142/1-3. maddelerine aykırı bir durum yoktur.

Konuşmalarımın tümü ise yukarıda belirttiğim gibi seçim konuşmalarıdır. Bu konuşmalarda sosyalist bir parti olarak seçmenden oy istemekteyiz. Bu nedenle de konuşmalarda Türkiye'nin somut durumuyla diğer partilerin halkı aldatma yöntemleri açıklanmıştır.

Hukuk prensiplerine açıkça ters düşen iddianame, aynı zamanda, Türkiye'yi bugünkü çıkmaz duruma düşürenlerin sürekli iktidarda bulunmuş olan burjuva partileri olduğu gerçeğinin açıklanmasını ve eleştirisini de önlemeye çalışmaktadır.

Yine iddianame, burjuva partilerinin yaptıkları demagojinin de açığa çıkartılmasını önleme gayretindedir. İddianame şahsımda çok partili siyasi hayatımızda, işçi sınıfı partilerini ve onların dünya görüşlerini mahkûm etmeye kalkışmaktadır.

İddianamenin hukuksal geçersizliğini savunmamda açıklayacağım, iddianameye alınan cümleler tarafımdan 17 yıldır TBMM dahil defalarca söylenegelmiş sözlerdir. Anti-demokratik önlemlerin ve baskıların arttığı bu dönemde seçim konuşmalarım dolayısıyla böyle bir iddianame hazırlanmış ve böyle bir dava açılmış olması bu anti-demokratik gidişin ayrı bir göstergesi olmaktadır.

[Behice Boran'ın 1981'deki mahkûmiyeti:

1979'da yapılan Cumhuriyet Senatosu kısmi yenileme ve ara seçimleri nedeniyle TİP Genel Başkanı Behice Boran TRT'de 3 konuşma yaptı. Bunlardan, Bahçelievler Katliamı'nın 1. yıldönümünü nedeniyle yaptığı konuşma dışındaki 2.10.1979 tarihli açış ve 13.10.1979 tarihli kapanış konuşmaları nedeniyle Ankara Sıkıyönetim

Mahkemesi'nde dava açıldı. Boran'ın, konuşmalarında komünizm propagandası yapıldığı ileri sürülüyor ve Ceza Kanunu'nun o tarihte yürürlükte bulunan 142/1. maddesine göre cezalandırılması isteniyordu.

Davaya bakan Ankara 1 numaralı Sıkıyönetim Mahkemesi, iddia edilen suçların oluştuğunu kabul ederek, 16 Şubat 1981 tarihinde, 7,5 yıl ağır hapis cezasına hükmetti. Suçun iki ayrı konuşma ile işlenmiş olduğuna da karar verilerek ceza 1/6 oranında artırıldı ve sonuçta 8 yıl 9 ay ağır hapis cezası verildi. Bu cezaya ayrıca, 2 yıl 11 ay da genel gözetim altında bulundurma (sürgün) cezası eklendi. Bu mahkûmiyet daha sonra Askerî Yargıtay tarafından da onandı.

Not: Genel gözetim altında bulundurma cezaları 1987'de, Ceza Kanunu'nun 141. ve 142. maddeleri de 1991'de yürürlükten kaldırıldı.]

Çark Başak, Sayı 75-76, 1 Nisan 1980